

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Brottsoffer](#) > [Rättigheter För Brottsoffer Per Land](#) > 2 - Brottsoffer och mina rättigheter under brottsutredningen

2 - Brottsoffer och mina rättigheter under brottsutredningen

Hur anmäler jag ett brott?

Om du har utsatts för ett brott kan du muntligen eller skriftligen anmäla det till polisen (eller åklagaren). Man kan också be en annan person anmäla brottet åt en, men då måste den personen ha en skriftlig fullmakt. Den skriftliga och undertecknade fullmakten bifogas handlingarna i ärendet.

Brott kan anmälas av en make å den andra makens vägnar eller av ett myndigt barn för föräldrarnas räkning. Om ett fortfarande minderårigt barn anmäler ett brott kan anmälan göras av en företrädare för barnet eller med dennes samtycke.

Om du väljer att anmäla brottet muntligen måste du gå till en polisstation. Den polis som tar emot anmälan protokollför den och ber dig underteckna den. Även skriftliga anmälningar ska undertecknas.

Anmälan ska innehålla namn, yrke, bostadsadress och en detaljerad beskrivning av det inträffade. Om du vet vem gärningspersonen är ska du lämna all information du har om honom/henne samt eventuell bevisning som rör händelsen. Under brottsutredningens gång kan du lämna ytterligare upplysningar i ärendet.

Om du inte talar eller förstår rumänska går det att göra anmälan på ett annat språk, varefter den rättsliga myndigheten låter översätta den. I detta fall kan du begära att eventuella kallelser du mottar ska utfärdas på ett språk du förstår.

Om du är utsatt för våld i hemmet kan du begära att polisen utfärdar ett interimistiskt beslut om skydd eller begära att domstolen utfärdar en skyddsorder. Det innebär att du måste fylla i en standardansökan som lämnas till den distriktsdomstol (*judecătorie*) som är behörig på den ort där du bor. Ansökan kan lämnas in personligen eller, om du samtycker till det, av en person från socialtjänsten som hanterar våld inom familjer eller av en allmän åklagare eller av en polistjänsteman.

Hur kan jag ta reda på vad som händer i ärendet?

Efter anmälan vidarebefordrar polisen ärendet till den allmänna åklagaren, där ärendet ges ett unikt nummer.

Efter att du har anmält ett brott kan du kontrollera hur ärendet fortskrider genom att lämna in en skriftlig begäran, i vilken du anger en adress i Rumänien, en e-postadress eller en e-meddelandeadress dit myndigheterna ska skicka informationen.

Om åklagaren beslutar att väcka åtal har du rätt att gå igenom handlingarna i målet i domstolens lokaler under domstolsförandet. Dessutom kallas du till domstolen.

Har jag rätt till rättshjälp (under utredningen eller rättegången)? Vilka villkor gäller?

Om du är målsägande har du rätt att få juridiskt bistånd eller få en företrädare.

a) Under hela det straffrättsliga förfarandet har du rätt till bistånd av ett juridiskt biträde som du väljer och som betalas av dig. Om gärningspersonen fälls betalar han/hon utgifterna för det juridiska biträdet.

b) Om du vill, kan du ha en företrädare under hela det straffrättsliga förfarandet, såvida inte din närvaro är obligatorisk eller åklagaren, domaren eller domstolen anser att din närvaro är nödvändig (t.ex. på grund av förhör).

c) I följande fall kan juridiskt bistånd under det straffrättsliga förfarandet tillhandahållas gratis:

- Om åklagaren eller domaren anser att du inte kan försvara dig själv och du inte har något betalt juridiskt biträde.
- Om du är minderårig och ännu inte har förvärvat full rättskapacitet (genom äktenskap eller rättsligt avgörande).
- Om du har drabbats av något av följande brott: mordförsök och grovt mordförsök, misshandel, uppsåtliga brott som leder till att offret skadas fysiskt (vad som avses med "kroppsskada" definieras i strafflagen), våldtäkt, sexuellt övergrepp, sexuellt umgänge med barn och sexuellt övergrepp mot barn.
- Om du är make/maka, barn eller en annan person i beroendeställning till ett offer som har avlidit till följd av mord, överlagt mord eller något annat uppsåtligt brott.
- Om du har drabbats av andra brott än ovanstående och om din månadsinkomst per familjemedlem inte är högre än den nationella minimibruttolönen. Ansökan om gratis juridiskt bistånd ska inges till den domstol som är behörig för din bostadsort.

I sådana fall är gratis juridiskt bistånd endast tillgängligt om du har anmält brottet till polis eller allmän åklagare inom 60 dagar från det att brottet begicks eller inom 60 dagar från det att du fick vetskap om brottet. Om du inte kunde anmäla brottet, börjar de 60 dagarna att räknas från och med den dag då de omständigheter upphörde som hindrade dig från att göra en anmälan.

Om du vill ha gratis juridiskt bistånd ska du lämna in en ansökan till åklagaren eller domstolen, efter vad som är tillämpligt, vilka därefter vidtar nödvändiga åtgärder. Du har tillgång till gratis juridiskt bistånd fram till slutet av det straffrättsliga förfarandet.

Kan jag få ersättning (för att delta i undersökningen/rättegången)? Vilka villkor gäller?

Du kan kräva ersättning för dina rättegångskostnader. Domstolen beslutar vilken del av utgifterna som ska ersättas och av vem.

Om du deltar i förfarandet som målsägande eller som civilrättslig part (om din civilrättsliga talan tillåts) och den tilltalade förklaras skyldig (även om han/hon av någon anledning inte döms till något straff) ska han/hon betala dina rättegångskostnader.

Kan jag överklaga om ärendet läggs ned före rättegång?

Om den allmänna åklagaren beslutar att lägga ned ärendet utan att väcka åtal kan du överklaga åklagarens beslut inom 20 dagar efter att ha mottagit en kopia av beslutet. Ditt överklagande ska inges till den överordnade åklagarmyndigheten.

Om den överordnade åklagarmyndigheten ogillar överklagandet får du överklaga den överordnade åklagarmyndighetens beslut till domaren i förundersökningskammaren vid behörig domstol.

Kan jag behöva medverka i rättegången?

Du kan behöva medverka i det straffrättsliga förfarandet

som brottsoffer (målsägande)

Om du har lidit skada på grund av ett brott får du delta i förfarandet som offer och har en rad processuella rättigheter, som beskrivs nedan.

som vittne

Om du inte vill delta i det straffrättsliga förfarandet som målsägande bör du informera den rättsliga myndighet

som har hand om ditt ärende, som vid behov ändå får kalla dig till förhör som vittne. Om du kallas till förhör som vittne måste du inställa dig och berätta allt du vet om händelsen.

som civilrättslig part

Om du vill kräva ersättning för skada på grund av brottet ska du väcka en civilrättslig talan och bli civilrättslig part i det straffrättsliga förfarandet.

I allmänhet är domstolsförhandlingarna offentliga, och du kan närvara vid förhandlingarna oavsett vad du har för roll i förfarandet. Domstolen får dock besluta att förhandlingen ska hållas bakom lyckta dörrar, om det finns tillräckliga skäl för detta. I detta fall kan du endast närvara om du är målsägande eller civilrättslig part.

Din närvaro i rättssalen är endast obligatorisk när du kallas till förhör (t.ex. som vittne).

Vilken är min officiella roll i rättssystemet? Kan jag vara eller välja att vara något av följande: offer, vittne, civilrättslig part eller privat åklagare?

Om du har drabbats av brott kan du ha en av följande roller i rättssystemet:

som brottsoffer (målsägande)

Om du har lidit skada på grund av ett brott får du delta i förfarandet som offer och har en rad processuella rättigheter, som beskrivs nedan.

som civilrättslig part

Om du vill kräva ersättning för skada på grund av brottet får du väcka en civilrättslig talan och bli civilrättslig part i det straffrättsliga förfarandet.

Vittne

Om du inte vill delta i det straffrättsliga förfarandet som målsägande bör du informera den rättsliga myndighet som har hand om ditt ärende, som vid behov ändå får kalla dig till förhör som vittne. I detta fall kallas du till förhör och anmodas att lämna detaljerade upplysningar om händelsen. Din närvaro under förhöret är obligatorisk när du kallas i detta syfte.

Vilka rättigheter och skyldigheter har jag i denna roll?

Om du deltar i det straffrättsliga förfarandet som *målsägande/civilrättslig part* har du en rad processuella rättigheter:

Under brottsutredningen:

- Du har rätt att kräva ersättning för skada på grund av brottet. I detta syfte måste du bli civilrättslig part i det straffrättsliga förfarandet eller väcka en separat civilrättslig talan. Du kan bli en civilrättslig part när som helst under brottsutredningen.
Du kan bli en civilrättslig part när som helst under brottsutredningen. För att bli en åklagare, eller lämna in en skriftlig ansökan till den polis eller åklagare som har hand om ärendet. Ansökan ska innehålla uppgift om vilken ersättning du kräver, skälen och tillhörande bevisning.
Vid det första förhöret upplyser åklagaren eller polisen dig om att du kan bli en civilrättslig part i förfarandet.
- Du har rätt att kräva ersättning för rättegångskostnader. Domstolen beslutar vilken del av utgifterna som ska ersättas och av vem.
Om du deltar i förfarandet som målsägande eller som civilrättslig part (om din civilrättsliga talan tillåts) och den tilltalade förklaras skyldig (även om han/hon av någon anledning inte döms till något straff) ska han/hon betala dina rättegångskostnader.
- Du har rätt att få information om hur utredningen fortskrider och, om åklagaren beslutar att inte väcka åtal, en kopia av detta beslut. I detta syfte ska du lämna in en begäran till den polis eller åklagare som har hand om ärendet och ange din adress i Rumänien, en e-postadress eller e-meddelandeadress för att få

informationen. Om åklagaren beslutar att väcka åtal kallas du till domstolen.

- Du har rätt till tolk- och översättningstjänster, om du inte talar eller förstår rumänska. Under hela det straffrättsliga förfarandet får du gratis tillgång till tolk om du inte talar rumänska.
- Under hela det straffrättsliga förfarandet har du rätt att biträdas av en advokat. I vissa fall (t.ex. om åklagaren anser att du inte kan försvara dig själv eller om du är minderårig och ännu inte har förvärvat full rättskapacitet, om du är offer för vissa brott, om din inkomst är lägre än en viss gräns osv. - se svaret på föregående fråga) har du rätt till gratis juridiskt bistånd.
- Du har rätt att ha en företrädare under hela det straffrättsliga förfarandet, såvida inte din närvaro är obligatorisk eller åklagaren, domaren eller domstolen anser att din närvaro är nödvändig (t.ex. på grund av förhör).
- Du själv eller ditt biträde kan gå igenom handlingarna i målet. Detta omfattas dock av vissa regler som meddelas av åklagarmyndighetens kansli.
- Du har rätt att kallas till förhör av den polis eller åklagare som har hand om ärendet. Du kan begära att vid förhöret få åtföljas av både ett eventuellt juridiskt ombud och av någon annan person vars närvaro under förhöret du anser kan vara till hjälp. Den rättsliga myndigheten kan endast avslå begäran på skäliga grunder.

Vid anmälan av brott måste den rättsliga myndigheten omedelbart förhöra dig. Om detta inte är möjligt bör du höras så snart som möjligt efter brottsanmälan.

Om du utsatts för våld i hemmet, våldtäkt eller andra typer av sexuella övergrepp, barnmisshandel, trakasserier eller sexuella trakasserier samt i andra fall då ditt privatliv behöver skyddas, kan du begära att få bli hörd av en person av samma kön som ditt eget. Den rättsliga myndigheten kan endast avslå begäran på skäliga grunder.

- Du har rätt att lämna in bevisning och andra yrkanden som är relevanta när ärendet ska avgöras. Du kan göra detta under förhöret eller i en separat ansökan som inges till den rättsliga myndighet som har hand om ärendet.
- Om gärningspersonen har häktats eller dömts till fängelse har du rätt att bli informerad när han/hon släpps. Om gärningspersonen har häktats och därefter försatts på fri fot har du rätt att bli informerad om detta.
- Du kan överklaga handlingar som utförs i ärendet. Överklagandet inges till åklagaren i ärendet, om handlingen utfördes av en polis, eller till den överordnade åklagarmyndigheten, om handlingen utfördes av åklagaren i ärendet.
Om du överklagar åklagarens beslut att avsluta det straffrättsliga förfarandet och överklagandet ogillas, kan du överklaga detta beslut till domaren i förundersökningskammaren.

Under rättegången:

- Du har rätt att kräva ersättning för skada på grund av brottet. I detta syfte måste du bli civilrättslig part i det straffrättsliga förfarandet eller väcka en separat civilrättslig talan.
Om du har deltagit i brottsutredningen som civilrättslig part får du behålla samma status under rättegången.
Om du inte har deltagit i brottsutredningen som civilrättslig part kan du fortfarande bli en civilrättslig part i rättegången, innan bevisupptagningen inleds. När du kallas till den första domstolsförhandlingen informeras du om detta.
Du kan begära att bli en civilrättslig part i rättegången muntligen inför rätten eller lämna in en skriftlig ansökan om detta. Ansökan ska innehålla uppgift om vilken ersättning du kräver, skälen och tillhörande bevisning.
- Du har rätt att kräva ersättning för rättegångskostnader. Domstolen beslutar vilken del av utgifterna som ska ersättas och av vem.
Om du deltar i förfarandet som målsägande eller som civilrättslig part (om din civilrättsliga talan tillåts) och den tilltalade förklaras skyldig (även om han/hon av någon anledning inte döms till något straff) ska han/hon betala dina rättegångskostnader.
- Du har rätt till tolk- och översättningstjänster, om du inte talar eller förstår rumänska. Under hela det straffrättsliga förfarandet får du gratis tillgång till tolk om du inte talar rumänska.
- Under hela det straffrättsliga förfarandet har du rätt att biträdas av en advokat. I vissa fall (t.ex. om åklagaren anser att du inte kan försvara dig själv eller om du är minderårig och ännu inte har förvärvat full rättskapacitet, om du är offer för vissa brott, om din inkomst är lägre än en viss gräns osv. - se svaret på föregående fråga) har du rätt till gratis juridiskt bistånd.
- Du har rätt att ha en företrädare under hela det straffrättsliga förfarandet, såvida inte din närvaro är obligatorisk eller åklagaren, domaren eller domstolen anser att din närvaro är nödvändig (t.ex. på grund av

förhör).

- Du själv eller ditt biträde kan gå igenom handlingarna i målet. Detta omfattas dock av vissa regler som meddelas av domstolens kansli.
- Du har rätt att höras under domstolsförfarandet. Domstolen kallar dig till förhandlingen, där du får besvara frågor om brottet. Du anmodas att berätta allt du kommer ihåg om händelsen.
- Du har rätt att ställa frågor till den tilltalade, vittnen och sakkunniga när de hörs.
- Du har rätt att komma med invändningar och slutsatser om straffrättsliga frågor i målet.
- Du har rätt att lämna in bevisning och andra yrkanden som är relevanta när ärendet ska avgöras.
- Om gärningspersonen har häktats eller dömts till fängelse har du rätt att bli informerad när personen släpps. Om du inte begärde att bli informerad om gärningspersonens frigivning vid det första förhöret under brottsutredningen när du upplystes om denna rättighet kan du fortfarande begära detta under rättegången, antingen muntligen inför rätten eller skriftligen.
- Beslut under rättegången delges dig, och du har rätt att överklaga dem.

En målsägande eller en civilrättslig part eller ett vittne i det straffrättsliga förfarandet har också en rad skyldigheter för att de rättsliga myndigheterna ska kunna utröna sanningen och för att gärningspersonen ska ställas till svars:

- Skyldigheten att inställa sig till polisen, åklagaren eller domaren när du kallas till förhör.
- Skyldigheten att berätta allt du vet om händelsen. Du bör vara medveten om att du kan anklagas och fällas för mened om du gör dig skyldig till falsk framställning inför de rättsliga myndigheterna. Som make/maka eller anhörig till den misstänkte/tilltalade kan du vägra att uttala dig. Du kan också avstå från att svara om frågorna omfattas av tystnadsplikt, i de fall detta är rättsligt bindande för rättsliga organ.
- Skyldigheten att upplysa de rättsliga myndigheterna om adressändringar, så att de kan kalla dig och skicka framtida meddelanden om förfarandet.
- Du måste uppträda hövligt och i enlighet med förhandlingens allvar. Annars kan domaren besluta att du ska avlägsnas från rättssalen.

Både under brottsutredningen och under domstolsförfarandet har du rätt till skyddsåtgärder, om de rättsliga myndigheterna anser att du kan vara hotad eller om du är offer för vissa brott som kan påverka din integritet eller värdighet.

Det är mycket viktigt att känna till att de rättsliga myndigheterna får vidta vissa åtgärder, antingen på din begäran eller på eget initiativ, för att skydda dig om de bedömer att du kan vara hotad eller att ditt privatliv eller din värdighet kan påverkas på grund av den information du lämnar eller av andra skäl. Exempelvis att

- tillhandahålla bevakning eller väktare för ditt hem eller tillfälliga bostad,
- tillhandahålla eskort och skydd för dig eller din familj under resor,
- skydda dina identitetsuppgifter,
- förhöra dig med audiovisuella hjälpmedel, med förvrängd röst och bild, utan krav på att du är närvarande, om övriga åtgärder inte räcker,
- hålla domstolssammanträdet inom stängda dörrar under förhöret med dig.

Domaren kan besluta att förhandlingen ska hållas inom stängda dörrar, om detta anses vara nödvändigt för att skydda dig under domstolsförfarandet. Du kan också begära att domaren ska tillkännage att förhandlingen ska hållas inom lyckta dörrar.

Under domstolsförfarandet får dessutom rätten förbjuda offentliggörande av texter, teckningar, fotografier eller bilder som skulle kunna röja din identitet.

Om du är *vittne* har du också rätt till andra särskilda medel för vittnesskydd. Om du känner dig hotad bör du underrätta polisen, åklagaren eller domaren och lämna så mycket information som möjligt.

Kan jag göra ett uttalande under rättegången eller vittna? Vilka villkor gäller?

Ja. Om du har valt att delta i rättegången får både åklagaren/polisen och domaren höra dig som målsägande eller civilrättslig part.

Åklagaren eller polisen kallar dig till förhör på åklagarmyndigheten respektive polisstationen, och under rättegången kallas du till förhör vid förhandlingarna.

Vilken information ska jag få under rättegången?

Under brottsutredningen kan du få information om hur ärendet fortskrider och en kopia av åklagarens beslut om huruvida åtal ska väckas. I detta syfte ska du lämna in en begäran till den polis eller åklagare som har hand om ärendet och ange din adress i Rumänien, en e-postadress eller e-meddelandeadress för att få informationen.

Under rättegången kallas du till den första förhandlingen och informeras om möjligheten att bli civilrättslig part i förfarandet. Du får inga ytterligare kallelser till följande förhandlingar. Genom att närvara vid domstolsförhandlingarna eller gå igenom handlingarna i målet får du reda på hur målet fortskrider och när nästa förhandling ska hållas. Du får dock en kallelse varje gång du ska förhöras.

En kopia av domstolsavgörandet sänds till dig när det är tillgängligt.

Om du inte förstår rumänska sänds en rapport om domstolens dom utan längre motivering till dig på ett språk som du förstår. Motiveringen är författad på rumänska, och du kan anlita tillgängliga tolktjänster för att låta översätta den.

Har jag rätt att få tillgång till handlingarna i rättegången?

Ja, du själv eller ditt biträde kan gå igenom handlingarna i målet. I detta syfte måste du besöka den berörda åklagarmyndighetens eller domstolens kansli och lämna in en ansökan.

Detta omfattas dock av vissa regler som meddelas av kansliet.

Du har rätt att få information om villkoren och förfarandet för placering i ett vittnesskyddsprogram.

■ Senaste uppdatering: 14/08/2025

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.